

Věc C-110/24

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

9. února 2024

Předkládající soud:

Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana
(Španělsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

24. ledna 2024

Žalobkyně:

Sindicat de Treballadores i Treballadors de les Administracions i els
Serveis Publics (STAS-IV)

Žalovaná:

Valenciana d'Estrategies i Recursos per a la Sostenibilitat
Ambiental, S. A. (VAERSA)

[omissis]

[Předkládající soud, účastníci řízení a řízení]

SOUVISLOSTI

ZAPRVÉ.– Dne 13. října 2023 podala Sindicat de Treballadores a Treballadors de les Administracions i el Serveis Publics STAS-IV (dále jen žalobkyně nebo STAS-IV) kolektivní žalobu k tomuto senátu pro sociální záležitosti Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana (Nejvyšší soud Valencijského společenství, Španělsko) proti společnosti Valenciana d'Estrategies i Recursos per a la Sostenibilitat Ambiental, S. A. (dále jen „VAERSA“ nebo „žalovaná“), v níž se po vylíčení skutkového stavu v závěru domáhala: „určení, že zaměstnanci v oblasti Biologické rozmanitosti mají právo na započtení, jako skutečné pracovní doby, doby cesty vykonané služebním vozidlem ze základny na pracoviště a z pracoviště, kde vykonávají své denní povinnosti, na základnu, přičemž pracovní den končí v 15:00 hodin přistavením vozidla na základnu, a uložení povinnosti

společnosti VAERSA učinit toto prohlášení se všemi důsledky, které z takového prohlášení vyplývají“.

V souladu s návrhovým žádáním v žalobě byly jako zúčastněné strany předvolány následující odborové organizace: Comisiones Obreras del País Valenciano (CCOO PV), Confederació General del Treball del País Valencià i Múrcia (CGT-PV), Unión General de Trabajadores del País Valenciano (UGT PV), Intercomarcal de Trabajadores de Castellón (SIT), Unión Sindical Obrera de la Comunidad Valenciana (USO) a Colectivo de Personal Administrativo a Técnico de VAERSA.

ZADRUHÉ.– [omissis]

ZATŘETÍ.– [omissis] [vnitrostátní řízení]

ZAČTVRTÉ.– 1. Usnesením ze dne 5. prosince 2023 byla účastníkům řízení poskytnuta desetidenní lhůta k vyjádření k případnému podání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce k Soudnímu dvoru Evropské unie.

2. Právní zástupce žalující odborové organizace STAS-IV podal písemné vyjádření, v němž vyjádřil nesouhlas s podáním žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce s odůvodněním, že v souladu s ustanoveními směrnice 2003/88/ES a výkladem Soudního dvora Evropské unie je třeba žalobě vyhovět.

Právní zástupce-úředník regionální samosprávy rovněž předložil argumenty zpochybňující položení předběžné otázky a navrhl, aby byla žaloba zamítnuta právě na základě výkladu směrnice 2003/88/ES a judikatury SDEU.

SKUTKOVÝ STAV A PŘEDMĚT SPORU

ZAPRVÉ.– Popis relevantních skutečností

Žalovaná společnost VAERSA je společností, která je součástí veřejného podnikatelského a nadačního sektoru Generalitat Valenciana (regionální samospráva Valencie, Španělsko), s právním postavením obchodní společnosti ve smyslu *sedmého doplňujícího ustanovení ve spojení s čl. 2 odst. 3 písm. b) Ley 1/2015, de 6 de febrero, de la Generalitat, de Hacienda Pública, del Sector Público Instrumental y de Subvenciones* (zákon regionální samosprávy Valencie č. 1/2015 ze dne 6. února 2015 o státní pokladně, instrumentálním veřejném sektoru a dotacích). Jejím většinovým vlastníkem je regionální samospráva Valencie a spadá pod Consellería de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica (ministerstvo zemědělství, rozvoje venkova, klimatické nouze a ekologického přechodu, Španělsko).

Společnost VAERSA je považována za vlastní personalizovaný nástroj a technickou službu regionální samosprávy, různých subjektů, které tvoří místní správu, a subjektů veřejného sektoru závislých na některém z nich, které mají

postavení veřejného zadavatele, a je povinna vykonávat specifické zakázky v souladu s projekty, studii nebo jinými technickými dokumenty.

S účinností od 1. ledna 2018 přistoupila společnost VAERSA ke 2. kolektivní smlouvě pro zaměstnance ve službách autonomní správy.

Rozhodnutím Dirección General de Medio Natural y de Evaluación Ambiental (Generální ředitelství pro přírodní prostředí a posuzování vlivů na životní prostředí, Španělsko) byly schváleny investice na zlepšení evropské ekologické sítě Natura 2000 Valencijského společenství 2022–2025 a jejich realizací byla v souladu s technickými specifikacemi pověřena společnost VAERSA.

Činnost strukturálního pověření zahrnuje provádění činností v přírodním prostředí na celém území Valencijského společenství.

Zaměstnanci, kterých se kolektivní spor týká, jsou ti, kteří jsou v seznamu pracovních míst společnosti VAERSA uvedeni jako pracovníci v oblasti biologické rozmanitosti, dříve označovaní jako zaměstnanci mikroz rezervací a nyní jako zaměstnanci sítě Natura 2000.

K provádění svých činností má VAERSA 15 provinčních oddílů: 6 z nich je ve Valencii, 4 v Alicante a 5 v Castellónu, a to v následujícím složení, rozdělení podle provincií a výchozího bodu:

- Oddíl Alicante Sever, s výchozím bodem v Alcoy a složený z 1 vedoucího a 3 specialistů mikroz rezervací.
- Oddíl Alicante Jih, s výchozím bodem v Santa Faz a složený z 1 vedoucího a 3 specialistů mikroz rezervací.
- Oddíl Alicante Jávea, s výchozím bodem v Jávea a složený z 1 vedoucího a 3 specialistů mikroz rezervací.
- Oddíl Alicante Orihuela, s výchozím bodem v Orihuela a složený z 1 vedoucího a 3 specialistů mikroz rezervací.
- Oddíl Castellón Sever, s výchozím bodem ve Vistabella a složený z 1 vedoucího a 3 specialistů mikroz rezervací.
- Oddíl Castellón Forcall, s výchozím bodem ve Forcall a složený z 1 vedoucího a 2 specialistů mikroz rezervací.
- Oddíl Castellón Peñíscola, s výchozím bodem v Peñíscola a složený z 1 vedoucího a 2 specialistů mikroz rezervací.
- Oddíl Castellón Jih, s výchozím bodem ve VAERSA Castellón a složený z 1 vedoucího a 3 specialistů mikroz rezervací.

- Oddíl Castellón Altura, s výchozím bodem v Altura a složený z 1 vedoucího a 3 specialistů mikroz rezervací.
- Oddíl Valencie Sever, s výchozím bodem v CIEF Quart de Poblet a složený z 1 vedoucího a 3 specialistů mikroz rezervací.
- Oddíl Valencie Jih, s výchozím bodem v Gandía a složený z 1 vedoucího a 3 specialistů mikroz rezervací.
- Oddíl Valencia Ontinyent, s výchozím bodem v Ontinyentu a složený z 1 vedoucího a 3 specialistů mikroz rezervací.
- Oddíl Valencie Requena, s výchozím bodem v Requena a složený z 1 vedoucího a 3 specialistů mikroz rezervací.
- Oddíl Valencie Ayora, s výchozím bodem v Ayora a složený z 1 vedoucího a 3 specialistů mikroz rezervací.
- Oddíl Valencia Aras de los Olmos, s výchozím bodem v Aras de los Olmos a složený z 1 vedoucího a 3 specialistů mikroz rezervací.

Společnost VAERSA má také vedoucího provinčního koordinátora a pověřenou osobu na regionální úrovni.

Každý měsíc jsou vedoucí informováni prostřednictvím whatsapp zprávy o měsíčních plánech rozdělených podle provincií, oddílů a konkrétních dnů, kde je uvedeno přesné umístění pracovišť, práce, kterou mají jednotlivé oddíly provádět, a další technické aspekty.

Pracovníci cestují vlastními prostředky ze svého bydliště do výchozího bodu předem určeného společností VAERSA, známého jako „základna“, kde musí být v 8:00 hodin. Po příjezdu na místo se dopraví na pracoviště vozidlem poskytnutým společností VAERSA, které řídí pracovník společnosti VAERSA a které je naloženo materiálem potřebným k provedení prací. V 15 hodin je práce na pracovišti ukončena a zaměstnanci jsou převezeni služebním vozidlem na základnu, odkud se vrací do svého bydliště.

V pracovních smlouvách, které společnost VAERSA uzavírá s pracovníky, jež pracují v mikroz rezervacích, je obsaženo následující ujednání: „Pracovní den začíná v okamžiku, kdy pracovník přijede do mikroz rezervace; a končí v okamžiku, kde opustí služební vozidlo. K přemístění dochází služebním vozidlem. Doba strávená na cestě tam a zpět se nezapočítává do skutečné pracovní doby. Tato pracovní okolnost byla zahrnuta do zvláštního mzdového příplatku, který byl pracovníkovi přiznán“.

V zápisu z jednání vyjednávacího výboru společnosti VAERSA ze dne 15. června 2018 se uvádí následující: „Vedení vznáší otázku započítávání 50 % doby

přemísťování zaměstnanců bez pracovního střediska do skutečné pracovní doby (jak je tomu již u některých skupin)“.

Od počátku provádění specifické zakázky týkající se biologické rozmanitosti započítává VAERSA jako skutečnou pracovní dobu pro skupinu biologické rozmanitosti denní přemístění na pracoviště z výchozího bodu nebo základny, nikoli však denní přemístění z pracoviště do výchozího bodu nebo základny na konci pracovního dne.

ZADRUHÉ.– Předmět sporu

Žalující odborová organizace se domáhá určení, že zaměstnanci v oblasti biologické rozmanitosti mají nárok na započtení doby strávené na cestě služebním vozidlem ze základny na pracoviště (na začátku pracovního dne) a z pracoviště na základnu (na konci pracovního dne), přičemž pracovní den končí v 15:00 hodin na základně, do skutečné pracovní doby.

PRÁVNÍ ODŮVODNĚNÍ

ZAPRVÉ. – Pravomoc Soudního dvora Evropské unie

Podle čl. 19 odst. 3 písm. b) Smlouvy o Evropské unii (Úř. věst. 2008, C 115, s. 13), článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. 2008, C 115, s. 47) a článku 4a Ley Orgánica del Poder Judicial (zákon o soudní moci) má Soudní dvůr Evropské unie pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se výkladu unijního práva a platnosti aktů přijatých orgány, institucemi nebo jinými subjekty Unie.

ZADRUHÉ.– Znění použitelných vnitrostátních a unijních ustanovení

a) Španělské právo

Španělské právní předpisy upravují pracovní dobu v člancích 34 až 38 *Estatuto de los Trabajadores* (zákoník práce), který byl schválen královským legislativním nařízením č. 2/2015 ze dne 23. října 2015 (BOE č. 255 ze dne 24. října 2015).

[omissis] [Vnitrostátní právní úprava, která se v projednávané věci nepoužije]

Ustanovení, které se týká předmětu tohoto sporu, je *článek 34 zákoníku práce*, jehož odstavce 1, 3 a 5 stanoví následující: „1. Délka pracovní doby je délka smluvená v kolektivních smlouvách nebo v pracovních smlouvách.

Maximální délka běžné týdenní pracovní doby činí v ročním průměru 40 hodin skutečně odvedené práce.

[...]

3. Od konce pracovního dne do začátku dalšího pracovního dne musí uplynout minimálně dvanáct hodin.

Obvyklý denní počet hodin skutečně odvedené práce nesmí překročit devět hodin, ledaže kolektivní smlouva nebo v případě její neexistence dohoda uzavřená mezi podnikem a zástupci pracovníků stanoví jiné rozdělení denní pracovní doby, avšak musí být v každém případě dodržena doba odpočinku mezi dvěma pracovními dny.“

[...]

5. Pracovní doba se počítá tak, aby byl pracovník přítomen na pracovišti jak na počátku pracovního dne, tak i na jeho konci.“

b) Unijní právo:

Základním předpisem je směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES ze dne 4. listopadu 2003 o některých aspektech úpravy pracovní doby (Úř. věst. 2003, L 299, s. 9; Zvl. vyd. 05/04, s. 381), z níž lze s ohledem na předmět tohoto řízení zdůraznit následující ustanovení:

Článek 1 odst. 1, který stanoví: „Tato směrnice stanoví minimální požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví pro úpravu pracovní doby“.

Článek 1 odst. 2, který stanoví, že tato směrnice se vztahuje na: „a) minimální doby denního odpočinku, odpočinku v týdnu a dovolenou za kalendářní rok, na přestávky a maximální týdenní pracovní dobu [...] na všechna odvětví činností, veřejná i soukromá, ve smyslu článku 2 směrnice 89/391/EHS, aniž jsou dotčeny články 14, 17, 18 a 19 této směrnice“.

Článek 2 obsahující definice. Zejména:

Bod 1), podle něhož se pracovní dobou rozumí „jakákoli doba, během níž pracovník pracuje, je k dispozici zaměstnavateli a vykonává svou činnost nebo povinnosti v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi“.

Bod 2), podle něhož se dobou odpočinku rozumí „každá doba, která není pracovní dobou“.

ZATŘETÍ. – Relevantní judikatura čtvrtého senátu Tribunal Supremo (Nejvyšší soud, Španělsko)

Rozsudek Nejvyššího soudu č. 605/2020 ze dne 7. července 2018, OPRAVNÝ PROSTŘEDEK č. 208/2018 (ECLI:ES:TS:2020:23309), s odkazem na judikaturu obsaženou v rozsudku SDEU ze dne 10. září 2015 (C-266/14), uvádí, že pracovní doba představuje „jakoukoli dobu, během níž pracovník pracuje, je k dispozici zaměstnavateli a vykonává činnost nebo povinnosti, v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi, a že tentýž pojem je třeba chápat v protikladu k době odpočinku, přičemž oba pojmy se vzájemně vylučují“, a uvádí, že v dané věci, kdy činnost společnosti spočívá v montáži, údržbě a opravách výtahů, které mohou být prováděny pouze v bydlíšti jejích zákazníků, je přemístění, které musí

pracovníci uskutečnit ze svého bydliště do měst Éibar a San Sebastián, pracovní dobou. Tribunal Supremo (Nejvyšší soud) uvádí, že: „pokud je cesta do bydliště zákazníka nezbytná pro výkon činnosti společnosti, která by nemohla instalovat výtahy, provádět jejich údržbu nebo opravy, pokud by své pracovníky spolu s potřebným materiálem a náradím nepřemístila do bydliště zákazníka, což má vliv na fakturaci těchto služeb, je zřejmé, že toto přemístění je třeba považovat za pracovní dobu“.

Ve stejném smyslu hovoří rozsudek Nejvyššího soudu č. 617/2021 ze dne 9. června, opravný prostředek č. 27/2020 (ECLI:ES:TS:2021:2419), ve věci, v níž se společnost v určitém okamžiku rozhodla, že terénní technici nebo venkovní montéři namísto toho, aby začínali a končili svůj pracovní den v pracovním středisku, jak tomu bylo doposud, budou začínat v 8 hodin ráno u prvního zákazníka a končit v 17 hodin u posledního zákazníka.

Naopak rozsudek Nejvyššího soudu č. 784/2019 ze dne 19. listopadu, opravný prostředek č. 1249/2017 (ECLI:ES:TS:2019:3880), zamítl kolektivní žalobu, v níž bylo požadováno, aby doba strávená letištními hasiči při přesunu ze služební budovy – technického bloku – na požární stanici, kde došlo ke střídání kolegů, byla považována za pracovní dobu. Tribunal Supremo (Nejvyšší soud) uvádí následující: „[...] během doby strávené cestou z tzv. technického bloku na stanici záchranné a požární služby není pracovník ve skutečnosti k dispozici zaměstnavateli, ale plní přípravný úkol obdobný cestě z podnikové šatny na pracoviště. Skutečnost, že z bezpečnostních důvodů je třeba nejprve vstoupit do technického bloku a musí být použita magnetická přístupová karta, neznamená, že začala běžet pracovní doba. V mezidobí pracovník nesmí plnit žádný osobní úkol a nemůže být přidělen k žádnému úkolu, neboť se nachází mimo okruh své produktivní činnosti.“

ZAČTVRTÉ – Stanoviska účastníků řízení

a) Stanovisko žalující odborové organizace, které podporují i ostatní odborové organizace, které se zúčastnily soudního jednání:

Podle názoru žalobkyně musí být cesta, kterou musí pracovníci vykonat ze základny na pracoviště (na začátku pracovního dne) a z pracoviště na základnu (na konci pracovního dne), započítána do pracovní doby, neboť je neodmyslitelně spjata s činností podniku a s výkonem pracovní činnosti, přičemž je třeba vzít v úvahu, že se uskutečňuje pomocí služebního vozidla a že během těchto dob jsou pracovníci k dispozici podniku.

Dodávají, že je nepochopitelné, že společnost považuje cestu ze základny na pracoviště za pracovní dobu, ale cestu zpět z pracoviště na základnu na konci pracovního dne za pracovní dobu nepovažuje.

b) Stanovisko podniku:

Žalobě se brání tvrzením, že *článek 2 směrnice 2003/88/ES* stanoví striktní pojem pracovní doby, který se skládá ze tří souběžných prvků: fyzické přítomnosti na pracovišti, dostupnosti vůči řídicí pravomoci zaměstnavatele a aktivního výkonu práce. A má za to, že tyto okolnosti v tomto případě nejsou splněny, protože během přemístění nejsou pracovníci „potenciálně“ spojeni s prací, protože od nich práce není vyžadována.

ZAPÁTÉ – Důvody, které vedou k položení předběžné otázky, a stanovisko senátu pro sociální záležitosti Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana (Nejvyšší soud Valencijského společenství)

a) Důvody, které vedou k položení předběžné otázky

Otázka, která vyvstala ve sporu, je v podstatě právní, neboť účastníci řízení nezpochybňují skutkový stav, z něhož spor vyplývá.

Jak bylo vysvětleno výše, jedná se o určení, zda doba strávená pracovníky na cestě služebním vozidlem z mikroz rezervace – nebo pracoviště – kde vykonávají svou práci, na základnu stanovenou podnikem, má být započítána do pracovní doby ve smyslu *čl. 34 odst. 5 zákoníku práce* a v souladu s pojmem „pracovní doba“ stanoveným v *čl. 2 bodě 1 směrnice 2003/88/ES*, přičemž je třeba vzít v úvahu, že podnik považuje stejnou cestu vykonanou na začátku pracovního dne za pracovní dobu.

Důvody, které vedou k položení předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské unie, jsou následující:

- 1^a) Protože není známo, že by se španělský Tribunal Supremo (Nejvyšší soud) nebo Soudní dvůr Evropské unie dosud zabývaly takovou situací, jako je situace, o kterou se jedná v projednávaném sporu.
- 2^a) Protože na odpovědi na tuto otázku – která se může opakovat i v jiných odvětvích činnosti – závisí výsledek kolektivní žaloby *Sindicat de Treballadores i Treballadors de les Administracions i el Serveis Publics STAS-IV* proti VAERSA.
- 3^a) Protože odpověď, kterou tento senát pro sociální záležitosti poskytl při rozhodování o žalobách, v nichž mu byla tato otázka předložena v řádném řízení zahájeném pracovníky společnosti VAERSA, byla rozporuplná, přestože vycházela ze stejné unijní judikatury vyjádřené v *rozsudcích ze dne 10. září 2015 (C-266/14), Tycó (ECLI:EU:C:2015:578)*, a ze dne 21. února 2018 (C-518/15) (ECLI:EU:C:2018:82), ve kterých byla stanovena následující kritéria pro určení pojmu „pracovní doba“:
 - a) Za pracovní dobu je třeba považovat „jakoukoli dobu, během níž pracovník pracuje, je k dispozici zaměstnavateli a vykonává činnost nebo povinnost, v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi, a tentýž pojem je třeba chápat v protikladu k době

odpočinku, přičemž oba pojmy se vzájemně vylučují (*rozsudky Jaeger, C-151/02 EU:C:2003:437, bod 48, Dellas a další, C-14/04, EU:C:2005:728, bod 42, jakož i usnesení Vorel, C-437/05, EU:C:2007:23, bod 24, a Grigore, C-258/10, EU:C:2011:122, bod 42*).“

- b) *Směrnice 2003/88* „nestanoví přechodnou kategorii mezi pracovní dobou a dobou odpočinku (v tomto smyslu viz *rozsudek Dellas a další, C-14/04, EU:C:2005:728, bod 43, jakož i usnesení Vorel, C-437/05, EU:C:2007:23, bod 25, a Grigore, C-258/10, EU:C:2011:122, bod 43*).“
- c) „Doby, které pracovníci vykonávající takové zaměstnání, jako je zaměstnání, o které se jedná ve věci v původním řízení, stráví na cestě za účelem návštěvy zákazníků určených jejich zaměstnavatelem, jsou nástrojem nezbytným k realizaci technických služeb těchto pracovníků u těchto zákazníků. Nezohlednění těchto cest by vedlo k tomu, že takový zaměstnavatel, jako je společnost Tyco, by se mohl domáhat toho, aby pouze doby výkonu instalace a údržby bezpečnostních systémů spadaly pod pojem ‚pracovní doba‘ ve smyslu *čl. 2 bodu 1 směrnice 2003/88*, což by mělo za následek zkreslení tohoto pojmu a ohrožení cíle ochrany bezpečnosti a zdraví pracovníků.“
- d) Určujícím faktorem druhého znaku pojmu „pracovní doba“ „je skutečnost, že pracovník je nucen být fyzicky přítomen v místě určeném zaměstnavatelem a být zde k dispozici tomuto zaměstnavateli, aby mohl okamžitě poskytnout své služby v případě potřeby (v tomto smyslu viz *rozsudek Dellas a další, C-14/04, EU:C:2005:728, bod 48, jakož i usnesení Vorel, C-437/05, EU:C:2007:23, bod 28, a Grigore, C-258/10, EU:C:2011:122, bod 63*).“
- e) Mezi charakteristické znaky pojmu „pracovní doba“ ve smyslu *článku 2 směrnice 2003/88* nepatří intenzita práce vykonané zaměstnancem nebo jeho výkonnost (*rozsudek ze dne 1. prosince 2005, Dellas a další, C-14/04, EU:C:2005:728, bod 43*).
- f) Za „pracovní dobu“ ve smyslu směrnice 2003/88 musí být považována pouze doba skutečného plnění úkolů (v tomto smyslu viz *rozsudek ze dne 9. září 2003, Jaeger, C-151/02, EU:C:2003:437, bod 65 a citovaná judikatura*).

Na základě těchto kritérií považuje tento senát pro sociální záležitosti za nutné podat předběžnou otázku, protože v tomto řízení se jedná o kolektivní žalobu, která je upravena v kapitole VIII hlavě II druhé knihy Ley Reguladora de la Jurisdicción Social (zákon o soudnictví v pracovních právních a sociálních věcech), což znamená, že rozhodnutí se bude týkat všech pracovníků v oblasti biologické

rozmanitosti – dříve nazývaných pracovníci mikroz rezervací a později pracovníci sítě Natura 2000.

A konečně je třeba vznést tuto otázku s ohledem na argumentaci žalující odborové organizace a regionální samosprávy Valencie v reakci na žádost tohoto soudu po skončení soudního řízení, neboť obě účastnice řízení dospěly k opačným řešením s odvoláním na stejnou směrnici 2003/88/ES a stejnou judikaturu SDEU.

b) Stanovisko senátu pro sociální záležitosti Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana (Nejvyšší soud Valencijského společenství)

Jak již bylo uvedeno, tento senát pro sociální záležitosti Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana (Nejvyšší soud Valencijského společenství) nemá společné stanovisko k otázce, která je předmětem tohoto sporu, neboť při výkladu stejné unijní judikatury dospěl k rozporuplným řešením, když rozhodoval o dvou odvoláních podaných pracovníky VAERSA, kteří pracovali v mikroz rezervacích v rámci úkolu sítě NATURA 2000.

V rozsudku č. 2696/2021 ze dne 21. září (odvolání č. 2966/2020) bylo zamítnuto odvolání dvou pracovníků s odůvodněním, že „v době, kdy se nacházejí ve služebním vozidle na cestě z pracoviště na základnu, nejsou zaměstnavateli k dispozici a nemohou plnit své povinnosti. Uskutečňuje se činnost spočívající v přemístění.“

Zatímco v rozsudku č. 3555/2021 ze dne 3. prosince (odvolání č. 581/2021) se dospělo k opačnému řešení, přičemž bylo uvedeno, že: „Jedná se tedy o přemístění, která jsou vlastní činnosti podniku a jsou neodmyslitelně spjata s výkonem pracovní činnosti, která jsou prováděna služebním vozidlem, přičemž výchozím a příjezdovým místem jsou podnikatelské prostory lesní školky regionální samosprávy Valencie nacházející se v Santa Faz. Pokud se pracovník musí na začátku každého pracovního dne dostavit na základnu, nastoupit do vozidla a odjet na pracoviště a na konci pracovního dne musí opustit pracoviště a odevzdat vozidlo na základně, je třeba dospět k závěru, že cesty ze základny na pracoviště a zpět jsou pracovní dobou, protože během nich je pracovník k dispozici zaměstnavateli a musí být považován za ‚pracujícího‘ ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice 2003/88“.

Pochybnosti vyvstávají proto, že ačkoli je pravda, že během cesty z pracoviště na základnu pracovníci nevykonávají své povinnosti, nemohou ani volně nakládat se svým časem, protože cesta musí probíhat ve služebním vozidle, v předem stanoveném čase a podle jízdního řádu stanoveného podnikem.

ZAŠESTÉ.– Předběžná otázka podaná k Soudnímu dvoru Evropské unie

[omissis]

Soudnímu dvoru Evropské unie se předkládá následující předběžná otázka: Musí být článek 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES ze dne

4. listopadu 2003 o některých aspektech úpravy pracovní doby vykládán v tom smyslu, že doba strávená pracovníky na cestě služebním vozidlem na začátku a na konci pracovního dne ze základny do mikrorezervace nebo na pracoviště, kde vykonávají své povinnosti, a zpět na základnu, představuje „pracovní dobu“ ve smyslu definice tohoto pojmu stanovené v článku 2 směrnice?

[*omissis*] [Závěrečné procesní formulace]

PRACOVNÍ DOKUMENT